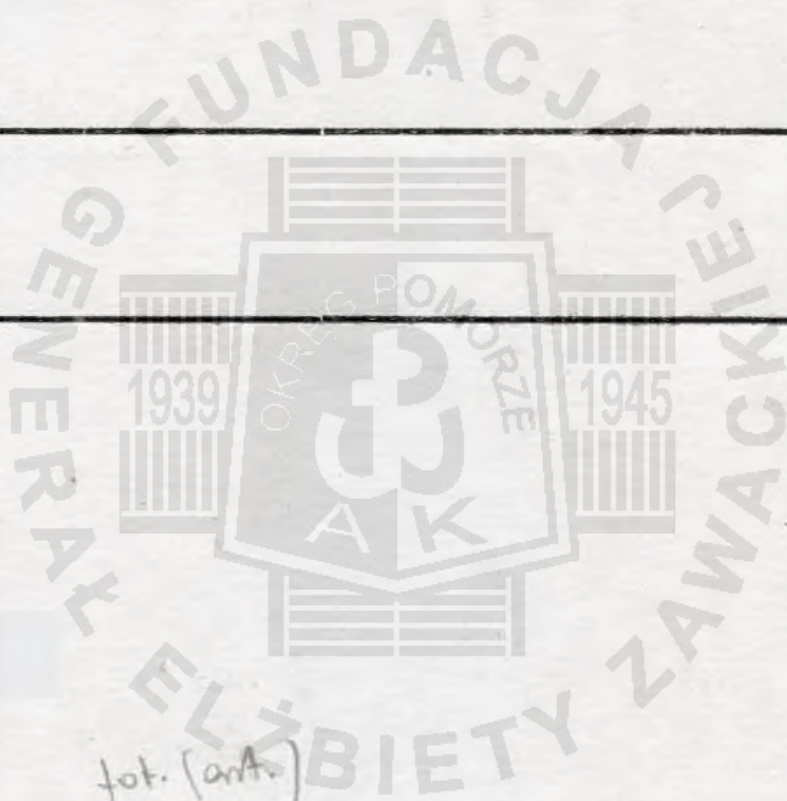

adres mego:
p. Z. Wojcik

- 922 Warszawa

tot. (ant.)

++ 1991

AK
IV-199
Powst.

IZIARSKA Stefania

zam. Wojcik (1948)

ps. "Inka", "Peloquia"

1654/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — ZDZIARSKA Stefania
zem. Wójcik

I. 1659/W9SK

I/1. Relacja -

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora -

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora ✓

II. Materiały uzupełniające relację ✓

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora -

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. -

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) -

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. -

III/5 – inne... -

IV. Korespondencja ✓

V. Nazwiskowe karty informacyjne -

VI. Fotografie - (zob. pkt. II)

I 13 Inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

- Deklaracja, zgłoszenie uczestnictwa w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej, Warszawa 1989., kopia, k. 1s. 1-2

Okręg WARSZAWA - ZOLIBORZ koło, Środowisko.....

DEKLARACJA

Zgłaszam uczestnictwo w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Stowarzyszenia.

data 12. XII 1989 STEFANIA WOJCIKOVA /imię i nazwisko/ [podpis]

adres 01-922 WARSZAWA

telefon

ARKUSZ EWIDENCYJNY

1. Nazwisko i imię WOJCIKOVA STEFANIA

/ literami drukowanymi /

2. Dla mężatek nazwisko panięskie ZDIARSKA

3. Data i miejsce urodzenia 18. VII 1922 HRUBIESZOW

4. Imiona rodziców ROMAN, STEFANIA

5. Pseudonimy "INKA", "PELAGIA"

6. Data wstąpienia do :

a. SZP

b. ZWZ-AK WRZESIEŃ 1940 r.

c. Organizacje scalone, podporządkowane, współdziałające

7. Przydział organizacyjny ZGRUPOWANIE AK XXII OBWÓD ZOLIBORZ "ZYWICIEL"

/ np. okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział, pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja lub inny rodzaj działalności /

8. Odznaczenia uzyskane w AK

/ nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane/

9. Inne odznaczenia 1) KRZYŻ ARMII KRAJOWEJ - Słonyn 2, VIII 1973 Nr. leg. 12012
 podpisane przez przewodniczącego Komitetu "Krywia K. Ziemińskiego - "Wachnowskiego"
 2) KRZYŻ PARTYZANCKI Nr. leg. D-12763 wyst. 23.V.1959 przez Radę Państwa
 / nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane /

10. Przebieg służby /czasokres, nazwa, funkcja/:
 a. do 1939r.....
 b. SZP, ZWZ-AK 1) 1940-1942 kłopotarstwo tajnej prasy na terenie Żoliborza
 2) 1942-1944 Toczniśka redakcyjna "Biuletynu informacyjnego"
 3) Powstańca warszawski - sanitariuszka "Pelagia" w punkcie sanitarnym nr 105 na
 P.S.Z. na Zachodzie Żoliborza przy ul. Pogonowskiej 25 a od września
 1944 do 31.IX.1944 sanitariuszka w szpitalu przy ul. Krachowickiej 6.

11. Karta Kombatantska /nr, data wystawienia, przez kogo wydana/
 754291 13.XI.1987 Zarząd Wojewódzki ZBOWiD w Warszawie

12. Represjonowany / rodzaj / : Uroga! Nie jestem członkinią ZBOWiD jedynie
nabyłam uprawnienia kombatantki
 a. d.IX.1939r. - 15.I.1945r.
 b. Po 15.I.1945r.

Wiarogodność powyższych danych potwierdzam podpisem
 wojciłowa

KOMISJA WERYFIKACYJNA
 / Koła, Środowiska /

P twierdza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do uzyska-
 nia uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej

 / miejscowość, data /

Nazwisko i imię 1.
 pseudonim 2.
 3.

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy
 Armii Krajowej
 / nr ewidencyjny, miejscowość, data /

ZARZĄD OKREGU
 Nazwisko i imię 1.
 pseudonim 2.
 3.

II MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE RELACJĘ

-2. Wójcik, Stefonia Wójcikowa - Wspomnienie. W siódmą rocznicę śmierci (1922-1991), Gazeta Wyborcza 8-9 sierpnia 1998r. ^{aa} k. 1 s. 1

Stefania Wójcikowa

WSPOMNIENIE. W siódmą rocznicę śmierci (1922-1991)

Stefania Wójcikowa z domu Zdziarska urodziła się 18 lipca 1922 r. w Hrubieszowie z ojca Romana i matki Stefanii z Iwińskich. Ojciec Jej był dyrektorem miejscowej placówki Syndykatu Rolniczego. Jako młody człowiek należał do Związku Strzeleckiego, a w sierpniu 1914 r. został żołnierzem I Brygady Legionów Polskich, z którą przeszedł cały jej szlak bojowy aż do walk na Wołyniu w lecie 1916 r. Łatwo jest więc zrozumieć patriotyczną atmosferę domu rodzinnego, w którym wychowała się Stefa.

W 1928 r. Zdziarscy przenoszą się do Warszawy, a wkrótce po tym zamieszkują we własnym domku w Młocinach pod Warszawą. Stefa uczęszcza do szkoły powszechnej, a następnie do gimnazjum i liceum Sióstr Zmartwychwstańek na Żoliborzu. W czerwcu 1939 r. ukończyła pierwszą klasę liceum typu humanistycznego. Maturę zdała w roku następnym w ramach tajnego nauczania w tej samej szkole.

Cała rodzina Zdziarskich od początku okupacji niemieckiej związała się z konspiracją. Młodszy brat Stefy Zbigniew, zginął w 1943 r. na Majdanku, młodsza siostra Romana za Powstanie Warszawskie otrzymała Krzyż *Virtuti Militari*.

Stefa już we wrześniu 1940 r. wstąpiła do Związku Walki Zbrojnej. Przysięgę złożyła na ręce płk. Mieczysława Niedzielskiego, komendanta XXII Obwodu Żoliborz, późniejszego dowódcy powstania na Żoliborzu, „Żywiciela”. W 1942 r. objęła funkcję łączniczki redakcji konspiracyjnego organu AK „Biuletynu Informacyjnego”. Jej bezpośrednim kierownikiem był jeden z legendarnych dowódców Szarych Szeregów Aleksander Kamiński. Obowiązki Stefy, która przyjęła pseudonim „Inka”, były rozległe. Przywoziła rękopisy i maszynopisy przeznaczone do publikacji w „Biuletynie” do punktu, w którym przejmowali je przedstawiciele tajnej drukarni. Jednym z Jej najważniejszych zadań było dostarczanie gotowych numerów „Biuletynu” i innych pism konspiracyjnych do tajnego Archiwum Historycznego KG AK mieszczącego się w gmachu Arsenau. Przywiezione materiały odbierał od Niej bezpośrednio dyrektor płk Adam Englert.

W lecie 1942 r. Stefa ukończyła kurs sanitarny, co pozwoliło Jej objąć w dniu wybuchu Powstania Warszawskiego funkcję sanitariuszki w zgrupowaniu „Żywiciela”. Jako sanitariuszka ps. „Pelagia” pracowała najpierw w punkcie sanitarnym przy ul. Pogonowskiego 2, a następnie w szpitalu powstańczym przy ul. Krechowickiej 6, gdzie pracowała aż do kapitulacji Żoliborza 30 września 1944 r.

W czasie okupacji Stefa żyła nie tylko życiem konspiracyjnym, ale również pracowała zarobkowo i przede wszystkim kształciła się nadal, oczywiście w ramach tajnego nauczania. W 1942 r. została przyjęta do sekcji historycznej Wydziału Humanistycznego Tajnego Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie m.in. słuchała wykładów profesorów Tadeusza Manteuffla i Janusza Wolińskiego. Od maja do sierpnia 1944 r. uczęszczała na tajny kurs bibliotekarski zorganizowany przez Bibliotekę Narodową, którego wykładcami byli tak wybitni bibliotekarze jak dr Józef Grycz czy prof. dr Andrzej Grodek.

Po wojnie pracowała jako bibliotekarka w Bibliotece Narodowej (1945-50), kierowała Biblioteką Ministerstwa Budownictwa Miast i Opieki (1951), a następnie objęła pracę w Bibliotece Polskiego In-

odbierał od Niej bezpośrednio dyrektor plk Adam Englert.

W lecie 1942 r. Stefa ukończyła kurs sanitarny, co pozwoliło Jej objąć w dniu wybuchu Powstania Warszawskiego funkcję sanitariuszki w zgrupowaniu „Żywiciela”. Jako sanitariuszka ps. „Pelagia” pracowała najpierw w punkcie sanitarnym przy ul. Pogonowskiego 2, a następnie w szpitalu powstańczym przy ul. Krechowickiej 6, gdzie pracowała aż do kapitulacji Żoliborza 30 września 1944 r.

W czasie okupacji Stefa żyła nie tylko życiem konspiracyjnym, ale również pracowała zarobkowo i przede wszystkim kształciła się nadal, oczywiście w ramach tajnego nauczania. W 1942 r. została przyjęta do sekcji historycznej Wydziału Humanistycznego Tajnego Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie m.in. słuchała wykładów profesorów Tadeusza Manteuffla i Janusza Wolińskiego. Od maja do sierpnia 1944 r. uczęszczała na tajny kurs bibliotekarski zorganizowany przez Bibliotekę Narodową, którego wykładowcami byli tak wybitni bibliotekarze jak dr Józef Grycz czy prof. dr Andrzej Grodek.

Po wojnie pracowała jako bibliotekarka w Bibliotece Narodowej (1945-50), kierowała Biblioteką Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli (1951), a następnie objęła pracę w Bibliotece Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych (1951-54). W 1951 r. ukończyła studia historyczne na Uniwersytecie Warszawskim i uzyskała stopień magistra filozofii w zakresie historii. Pracę magisterską „Sprawa włościańska w Księstwie Warszawskim” napisała pod kierunkiem prof. Janusza Wolińskiego. W czerwcu 1948 r. poślubiła historyka Zbigniewa Wójcika. Od 1 października 1960 r. aż do emerytury w 1982 r. pracowała w Bibliotece Archiwum Państwowego Warszawy i Województwa Warszawskiego, obejmując następnie kierownictwo pracowni naukowej. W okresie tym pracowała również twórczo w dziedzinie bibliotekarstwa i warsawianistyki, co zaowocowało kilkunastoma publikacjami, m.in. współautorstwem w ważnej pracy zbiorowej „The Capitals of Europe”, Budapeszt 1980.

We wspomnieniu pośmiertnym zamieszczonym na łamach czasopisma archiwalnego „Archeion” w 1993 r. dyrektor Archiwum Miasta Warszawy dr Józef Kazimierski stwierdził m.in.: „Stefania Wójcikowa była wysoko kwalifikowaną bibliotekarką warsawianistką... Otaczał ją szacunek i sympatia ze strony współpracowników i kolegów, użytkowników i czytelników korzystających ze zbiorów archiwalnych i bibliotecznych. Odznaczała się odpowiedzialnością, pracowitością, umiała stwarzać w pracy nastrój zaufania i serdeczności. Całe swoje życie traktowała jako służbę społeczną, dobrze pojęty obowiązek patriotyczny. Nie unikała podejmowania zadań trudnych, z których zawsze wywiązywała się bez zarzutu. Pozostanie w pamięci archiwistów jako wzór pracownika godny naśladowania i przypominania. Pozostawiła liczący się dorobek w dziale bibliotecznym i archiwalnym”. Pozostanie na zawsze we wdzięcznej pamięci męża i syna jako najlepsza żona i matka.

ZBIGNIEW WÓJCIK

PRZEPRASZAMY

Przepraszamy panią Janinę Woroszyłską i Czytelników za zmianę w druku formy graficznej wiersza napisanego przez Wiktora Woroszyłskiego, dedykowanego Celinie Budzyńskiej.

REDAKCJA

Sobota–niedziela 8–9 sierpnia 1998 **GAZETA WYBORCZA**

IV Korespondencja
(1999 - 2000 r.) k. 3

pap. jimm.

IV | 1

MEMORIAL

Generał Marii Wittek *kopia*

Toruń, dnia 18 V 1999r.

Ldz.: 1117/WSK/PP

Pan Zbigniew Wójcik

01-922 Warszawa

Szanowny Panie !

W sierpniu ubiegłego roku w „Gazecie Wyborczej” ukazał się Pana artykuł, *Stefania Wójcikowa. Wspomnienie. W siódmą rocznicę śmierci (1922-1991)*.

Na podstawie tego artykułu mogliśmy umieścić dane osobowe śp. Stefanii Wójcik w naszych kartotekach, bowiem nasze Archiwum gromadzi materiały dotyczące wojennej służby kobiet na wszystkich frontach II wojny światowej.

Dlatego też zwracamy się do Pana z uprzejmą prośbą, czy nie mógłby Pan napisać relacji dotyczącej losów Pani Stefanii Wójcik (według załączonego schematu). Bylibyśmy bardzo wdzięczni.

Załączamy również wszystkie druki informacyjne o naszym Archiwum oraz o Memoriale Generał Marii Wittek, w ramach którego zbieramy relacje kobiet-żołnierzy.

Z wyrazami szacunku

K. Minczykowska

Katarzyna Minczykowska

Dokumentalistka Archiwum WSK

przy Fundacji „Archiwum Pomorskie AK”

zał.:

1/ Schemat relacji WSK

2/ Druki informacyjne

3/ Komunikaty Memoriału Generał Marii Wittek (nr 1, 5, 6 + załączniki)

zob. t. Zdzienko Warszawa, 9 grudnia 1999 r. IV/2

Wpłynęło dnia 16.12. KM
L.dz. 3440 WSK 39

Pani
Katarzyna Minczykowska
Fundacja Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
w Toruniu

WAŻNE!

Szanowna Pani,

Dopiero dziś odpisuję na list Pani z 20 maja b.r./1117/WSK/99 ale proszę mi wierzyć, wcześniej nie mogłem. Przepraszam.

Moja ś.p. Żona maturę zrobiła w okresie tajnego nauczania w Liceum Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego na Żoliborzu w Warszawie. Studia na Tajnym Uniwersytecie Warszawskim rozpoczęła w roku 1942 ukończyła po wojnie na UW /1951/ i otrzymała dyplom magistra Historii na podstawie pracy "Kwestia włościańska w Księstwie Warszawskim". Pochodziła z bardzo patriotycznego domu /ojciec legionista I Brygady, rodzeństwo, siostra Romana Virtuti Militari za powstanie warszawskie, brat Zbigniew zamordowany na Majdanku /1943/.

Dodatkowe wiadomości. W czerwcu 1948 roku wyszła zamąż za pisałęgo te słowa. W październiku 1949 roku przyszedł na świat nasz syn Krzysztof. Żona miała również ukończone, jeszcze w czasie okupacji kursy bibliotekarskie, po wojnie pracowała więc kolejno w bibliotekach: Narodowej, Ministerstwa Budownictwa Miast i Osiedli, Instytutu Spraw Międzynarodowych, a począwszy od roku 1960 aż do emerytury /1982/ kierowała Biblioteką i Pracownią Naukową Archiwum Miasta Warszawy i Woj. Warszawskiego. Zmarła po pełnej godności walce ze śmiertelną chorobą w dniu 6 sierpnia 1991.

Pozwalam sobie załączyć oditkę kserograficzną Deklaracji mojej żony o przystąpieniu do Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej, własnoręcznie przez nią wypełnioną i podpisaną. Jednocześnie informuję, w "Archeionie" /nrXCII, 1993/ znajduje się wspomnienie pośmiętne o mojej Żonie.

Z poważaniem

ul.
01-922 Warszawa
tel.

prof.dr hab. Zbigniew Wójcik
Żołnierz AK /zgrupowanie "Lombard" / Bohun
em.prof.zw. Instytutu Historii PAN

Toruń,01. 2000 r.

26. 01, 2000

IV/3

0183/434/2000
1. dz. 0183 WSK/2000

kopie

Pan prof. Zbigniew Wójcik

01-922 Warszawa

Szanowny Panie Profesorze,

Bardzo dziękuję za Pański list z 9 grudnia ur. dotyczący Pańskiej śp. Małżonki oraz za kserokopię deklaracji przystąpienia Małżonki do Stowarzyszenia Żołnierzy AK. Materiał ten został włączony do teczki osobowej p. Stefanii Wójcik.

Nie pisze jednak Pan Profesor nic o okresie okupacji i działalności Małżonki w AK. Byłabym zatem niezmiernie wdzięczna gdyby Pan Profesor zechciał napisać choć kilka słów na ten temat, załączając do relacji inne dokumenty (np. oświadczenia świadków) potwierdzające służbę wojenną Małżonki.

Może też mógł Pan Profesor przysłać do naszego archiwum, o ile jest to możliwe, fotografię Małżonki, najlepiej z okresu okupacji, ale może być też z lat powojennych.

Proszę wybaczyć moją śmiałość, ale materiał relacyjny oraz dokumenty sensu stricto są dla naszego archiwum najważniejsze, dlatego pozwalam sobie Pana Profesora jeszcze raz prosić o odpowiedź.

Z poważaniem

Katarzyna Mińczykowska
Dokumentalistka Archiwum WSK
przy Fundacji „Archiwum Pomorskie AK”

zał.:

- 1/ Powstanie i działalność Memoriału
- 2/ Komunikat nr 8 memoriału Generał Marii Wittek

Odp. na Ldn:
3440/WSK/PP
kopie jest

ZDZIARSKA Stefania

